

Europe Direct

Ziņu lapa
Nr. 3
14.02.2016.

Informācijas centrs Austrumlatgalē

VISS SĀKĀS ĽUCINAS ŠTETELĒ...

vairāk lasi 5.-7. lapās

Co-funded by
the European Union

<http://www.draugiem.lv/>
edic.austrumlatgale/

ED_Austrumlatgalē
@ED_Austrum_LTG

<http://www.facebook.com/>
EDAustrumlatgale

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē darbību finansē
Eiropas Komisija un Krāslavas, Preiļu un Rēzeknes novada pašvaldības

VEIKSMĪGI AIZRITĒJUSI LATGALES TŪRISMA SPECIALISTU DALĪBA TŪRISMA IZSTĀDĒ “VAKANTIEBEURS 2016”

Jaunumi RĒZEKNĒ

Latgales tūrisma asociācija “Ezerzeme” Latvijas nacionālajā stendā, kuru organizē Tūrisma attīstības valsts aģentūra (TAVA), piedalījās Nīderlandes lielākajā tūrisma izstādē “Vakantiebeurs 2016”, ceļotājus informējot par tūrisma iespējām reģionā un popularizējot tā pievilkīgākos tūrisma objektus. Izstāde notika no 12. līdz 17. janvārim Nīderlandes pilsētā Utrehtā.

“Vakantiebeurs” (tulkojumā – brīvdienu birža) ir arī viena no nozīmīgākajām starptautiskajām tūrisma izstādēm Eiropā. TAVA informē, ka izstādi piecu dienu laikā tradicionāli apmeklē vairāk nekā 100 tūkstoši interesentu. Šogad Latvijas nacionālaja stendā piedalījās Latgales reģionālās tūrisma asociācija “Ezerzeme”, Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, Rīgas tūrisma attīstības birojs, Kurzemes tūrisma asociācija, Vidzemes tūrisma asociācija, kā arī Latvijas Kempingu asociācijas.

Tā jau bija trešā reize, kad Nīderlandes tūristi iepazina Latvijas, tostarp, arī Latgales piedāvājumu nesteidzīgai un kvalitatīvai atpūtai. Izstādes apmeklētājiem bija iespēja saņemt Latgales pašvaldību tūrisma speciālistu sagatavotos tūrisma materiālus. Ievērojot pieaugošo nīderlandiešu interesi par aktīvo tūrismu, Latvijas Tūrisma attīstības valsts aģentūras (TAVA) organizētajā nacionālajā Latvijas stendā, īpaši tika akcentēta ceļošana ar velosipēdiem, kempingu piedāvājumi, dabas un lauku tūrisms, kultūras tūrisms un ievērojamākie Latgales kultūrvēsturiskie objekti, Latgales amatnieki, kulinārais mantojums, ekoloģiskā vide. Liela interese bija par kopīgu ceļošanas maršrutu pa visām trim Baltijas valstīm kopā: Latviju, Lietuvu un Igauniju. Stenda apmeklētājiem tika piedāvāti informatīvie materiāli – Latgales pašvaldību tūrisma speciālistu sagatavotie tūrisma ceļveži un kartes.

Turpinājums nākamajā lappusē

JE ZOU ZWEREN
DAT JE ER AL WAS

VAKANTIE
BEURS

13 T/M 17 JANUARI 2016
JAARBEURS UTRECHT

VEIKSMĪGI AIZRITĒJUSI LATGALES TŪRISMA SPECIĀLISTU DALĪBA TŪRISMA IZSTĀDĒ “VAKANTIEBEURS 2016”

Jaunumi RĒZEKNĒ

Patīkams pasteigums bija uzzināt, ka daudzi holandieši jau bija ceļojuši pa Latgali. Viņi dalījās pozitīvā pieredzē, kā vienu no brauciena mērķiem uzsverot mierīgu atpūtu pie dabas, gardus ēdienus, kuri pagatavoti no ekoloģiskiem produktiem, kā arī pieņemamas cenas.

13. janvārī Latvijas nacionālo stendu izstādē apmeklēja Latvijas vēstniece Nīderlandē Ilze Rūse kopā ar Latvijas goda konsulu Nikolasu Šoltenu (Nicolaas Scholtens) un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvi Nīderlandē Egitu Aizsilnieci-Ibemu.

Centrālās statistikas pārvalde informē, ka 2015. gada 9 mēnešos Latvijas viesnīcās un citās tūristu mītnēs ir apkalpoti vairāk nekā 25 tūkstoši nīderlandiešu, kas ir par 21 % vairāk nekā 2014. gada 9 mēnešos. Nakšņojumu skaits šajā periodā tāpat pieauga par 21 % un sasniedza 50 tūkstošus nakšu. Piemēram, Daugavpili 2015.gadā Nīderlande bija astotais lielākais ārvalstu mērķa tirgus, liecina Daugavpils tūrisma informācijas centra apkopotie dati.

Informāciju sagatavoja:

Lolita Kozlovska

NACIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Latgales tūrisma speciālistu dalību šajā un citās starptautiskajās izstādēs nodrošina Latgales pašvaldību, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsts.

Papildus informācija: **Līga Kondrāte**

Latgales tūrisma asociācija “Ezerzeme” valdes priekšsēdētāja

+371 29467925

JE ZOU ZWEREN
DAT JE ER AL WAS

VAKANTIE
BEURS

13 T/M 17 JANUARI 2016
JAARBEURS UTRECHT

PREIĻU NOVADA BĒRNU ZĪMĒJUMI IZSTĀDĪTI RĪGAS DOMĒ UN ČEĻOS UZ IZSTĀDI ČEHIJĀ

Jaunumi PREIŁOS

2016. gadā aprit 70 gadi, kopš dibināta Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija. Izglītības joma ir UNESCO darbības pirmā prioritāte un arī tās lielākais darbības lauks. Visā pasaulei UNESCO strādā, lai veicinātu izglītības pieejamību visiem, uzlabotu izglītības kvalitāti un nodrošinātu tās atbilstību ik-viena dažādajām vajadzībām, ticot, ka tieši izglītība ir sociālās un ekonomiskās attīstības priekšnoteikums.

Atzīmējot šo gadadienu, UNESCO Čehijas Republikas Nacionālā komisija aicinājusi 44. Starptautisko bērnu mākslas izstādi-konkursu „Lidice 2016” veltīt tēmai „Skola? Izglītība!”

Arī Preiļu novada izglītības iestāžu audzēkņi atsaucās uz šo aicinājumu un, atbilstoši nolikuma tēmai zīmēja zīmējumus un piedalījās atlases konkursā Rīgā. Mūsu novadu šogad pārstāv 12 konkursa dalībnieki un 9 no tiem ir ie-kļuvuši laureātu vidū - 2 audzēkņi no Preiļu 1.pamatskolas – Kristers Šņepsts (8 gadi) un Sofja Kirillova (9 gadi) (sk. Astrīda Čerpakovska), 3 audzēkņi no Preiļu mūzikas un mākslas skolas – Dagnis Stikāns (13 gadi), Viktorija Jakovļeva (11 gadi) un Ievans Ivanovs (9 gadi), 4 audzēkņi no Preiļu novada bērnu un jauniešu centra – Agija Anspoka (8 gadi), Ance Paula Onužāne (8 gadi), Ilona Kraule (8 gadi) un Katrīne Vasiļjevska (9 gadi) (sk. Kazimirs Anspaks).

Latvijas kārtas 196 izstādes darbu vidū ir arī nosaukti audzēkņu darbi, kuri tiks izstādīti Rīgas domē. Par visam konkursam Rīgā tika iesūtīti 897 darbi no 53 Latvijas novadiem un pilsētām. Laureātu apbalvošana notiks 18.februārī Rīgas Latviešu biedrības namā, uz kuru dosies arī konkursa uzvarētāji un viņu pedagoģi no Preiļu novada izglītības iestādēm.

Anita Kolosova

Preiļu novada BJC direktora vietniece
28641149, 65381395

VISS SĀKĀS ĽUCINASŠTELE...

Jaunumi LUDZĀ

Vecpilsētas akmens – ķieģeļu nami, sinagoga, kapsēta Mazā Ludzas ezera krastā – tās vēstures liecības, kas atgādina mums par kādreizējās varenās Ludzas ebreju kopienas kultūras īpatnībām. Līdz ar to lielu vērtību iegūst katrs atmiņu stāstijums, fotogrāfijas no ģimenes arhīva, katra iegūtā relikvijs...

2015. gadā Ludzas Novadpētniecības muzeja darbinieki realizēja Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu "Viss sākās Ľucinasštetele". Kāpēc šāds nosaukums? Šo frāzi "manā dzīvē viss sākās Ľucinasštetele" kāreiz ir teicis mūsu novadnieks Hercs Franks viesojoties mūsu muzejā – "Štetele – jidišā nozīmē maza pilsētiņa, miestīņš – deminutīvs no vācu vārda Stadt. Štetele – tas ir ebreju dzīvesveids, īpašs dvēseles stāvoklis".

2016. gadā H.Frankam būtu 90 gadi. Par godu šim notikumam mums radās ideja izveidot ceļojošo izstādi par Franku ģimeni un viņu devumu ne tikai Ludzas pilsētai, bet arī visai pasaulei, jo ir zināms, ka V. Franks ir bijis viens no pirmajiem Ludzas (Ľucinas) fotogrāfiem un, pateicoties viņam, mēs zinām, kā izskatījās mūsu pilsēta 20.gs.s. H. Franks ir viens no leģendārākajiem un pasaulē slavenākajiem Latvijas kinodokumentālistiem.

20. gadsimta 60. gadu sākumā viņš bija starp pirmajiem celmlaužiem, kas sāka veidot tā saukto Rīgas poētisko dokumentālā kino skolu. Herca Franka filmogrāfijā ir vairāk nekā 80 ierakstu, liela daļa viņa filmu pelnīti iekļautas Latvijas kinovēstures zelta fondā, un vairākām filmām ir būtiska nozīme arī pasaules kino kontekstā. Ideju par izstādes izveidi atbalstīja VKKF, piešķirot 1500.00 EUR. Par piešķierto finansējumu mēs izgatavojām 11 pārnesamos PVC banerus, kurus ir joti ērti transportēt un montēt, kā arī vitrīnu. Projekta līdzfinansētājs ir Ludzas novada pašvaldība.

Viens no pirmajiem fotogrāfiem Ludzā – Vulfs Franks

Vulfs Franks dzimis 1890. gada 6. janvārī Varakļānos. Māte Estere slauca govis pie muižnieka, bet tēvs bija kurpnieks. Ģimene bija liela – septiņi dēli un trīs meitas. Vulfs Franks agri sāka pelnīt sev iztiku – viņš baznīcās atjaunoja svētbildes.

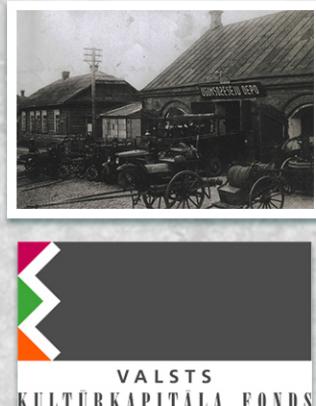
Turpinājums nākamajā lappusē

VISS SĀKĀS ĽUCINAS ŠTETELĒ...

Jaunumi LUDZĀ

Dienējot cara armijā, kļuva par svētbilžu gleznotāju. Daba Vulfu Franku bija apveltījusi ar vairākiem talentiem: viņš gleznoja, uzveda amatierizrādes, tomēr galvenā viņa aizraušanās bija fotogrāfija. Pirms Pirmā pasaules kara viņš mācījās Rēzeknē (tobrīd Režica) pie pazīstamā fotomeistara, Drisas sīkpilsoņa I.Taubkina, kurš 1908. gadā atvēra pirmo fotodarbnīcu Ludzā (Ľucina). “Tēvs bija ļoti apdāvināts, nekur nebija mācījies, beidzis dažas klases reliģiskajā skolā. Viņš ļoti labi zīmēja. Ar šo talantu bija apveltīti daži no dzimtas locekļiem. Tēva mātei Esterei, jaunības uzvārds Vorkel, bija brālis ZeliksVorkel – Harkovas Ebreju teātra galvenais mākslinieks. Viņu nošāva 1938. gadā... Manam tēvam arī piemita mākslinieciskās dotības. Viņš uzveda ludziņas tautas teātri, kuru pats bija noorganizējis. Lomas spēlēja šuvēji, kurpnieki, skolotāji, teātra mīlotāji mazpilsētā Ludzā, kurā dzīvojām mēs...” par V.Franku stāstīja dēls Hercs Franks.

1918. gadā V.Franks atgriezās no kara un atvēra Ludzā savu fotodarbnīcu. 20. gs. 20. gados viņš fotografēja Ľucinas apriņķa iedzīvotājus pasēm, sadarbojās ar žurnāliem „Atpūta” un „IldišeBilder” («Ebreju dzīve»), piedalījās izstādēs, tikās ar rakstniekiem un māksliniekiem: “20. gs. 20. gados Latvijā tika ieviesta pasu sistēma un dabiski. ka tēvs kā fotogrāfs apbrauca visu Ludzas apriņķi, fotografējot cilvēkus pasēm. Rezultātā viņam izdevās ietaupīt mazliet naudas, un mēs nopirkām vecu māju, toties ar mansardu”, stāstīja Hercs Franks.

Dekorācija, krēsls, spogulis...

Fotodarbnīcas ēka bija koka māja ar lēzenu stikla jumtu dienvidu pusē un ar tādu pašu fasādi, kas deva iespēju fotografēt portretus un grupas dienas apgaismojumā, kā tolaik bija pieņemts. Stikla rāmji bija aprīkoti ar tumšiem aizkariem, kas piestiprināti uz drāts. Tos pārvietojot, V.Franks panāca vajadzīgo gaismēnas efektu uz sejām, kas prasīja lielu pacietību ne tikai no fotogrāfa, bet arī no cilvēka, kas nolēmis sevi iemūžināt. No tā brīža, kad cilvēks sēdās krēslā fotoaparāta priekšā līdz sakramentalajiem vārdiem: „Mierīgi... Filmēju...” pagāja ne mazāk kā pusstunda. Fotodarbnīcā bez uzņemšanas paviljona bija arī retušēšanas istaba un laboratorija fotouzņēmumu kontaktkopēšanai un negatīvu attīstīšanai. Filmēja uz stikla platēm, kuras bija klātas ar gaismas jūtīgu emulsiju. Stikla plates vajadzēja rūpīgi fiksēt, mazgāt un izžāvēt līdz retušēšanai.

Turpinājums nākamajā lappusē

VISS SĀKĀS ĽUCINASŠTELE...

Jaunumi LUDZĀ

Tehnoloģija bija sarežģīta. Laboratorijas sarkanajā lukturī sākuma dega petrolejas lampa, kuras dūmus uz ielu novadīja izliekts skurstenis. Dažreiz tai blakus sildījās visur esošās peles, spoguļojoties vanniņā ar attīstītāju... Toties pašā paviljonā bija gaiši un svinīgi. Dekorācija, krēsls, spogulis līdz pat grīdai, vidū uz masīva koka statīva fotoaparāts formātā 18x24 ar plēšām, matētu stiklu un iespaidīgu objektīvu, kas aizvērts ar melnu vāciņu. Statīvs ar fotoaparātu pārvietojās uz ritentījiem. Lielā Ludzas ugunsgrēka laikā 1938. gadā tēva paviljons saglabājās. Bet kara laikā tas tika sagrauts.

H. Franks bija divkārtējs Latvijas PSR Valsts prēmijas laureāts, LPSR Nopelniem bagātāis mākslas darbinieks, Eiropas kinoakadēmijas akadēmīķis, Krievijas Ki-noakadēmijas balvas „NIKA” ieguvējs, Latvijas Kultūras akadēmijas goda doktors, Kultūrkapitāla fonda mūža stipendiāts, Latvijas Nacionālā filmu festivāla Lielais Kristaps atzinības ieguvējs. 2011. gada 4. maijā H. Franku iecēla par Triju Zvaigžņu ordeņa komandieri. Apbalvojums piešķirts par mūža ieguldījumu kinomākslā, Latvijas dokumentālā kino skolas izveidē, tās starptautiskās atpazīstamības veicināšanā. 2012. gadā H. Frankam tika pasniegta Ludzas novada Goda pilsoņa zīme.

H. Franka darbu galvenā tēma – cilvēka dzīves traģisms, tomēr viņa filmas allaž ir cerību pilnas, virzītas uz labā meklējumiem cilvēkos, uz mūžīgām vērtībām: "... un iedomājos – kas gan tā par sātanisku nodarbošanos, šis dokumentālais kino... Cilvēks raud, bet tu filmē. Tomēr izslēgt kameru nebija manos spēkos. Es it kā pārstāju būt cilvēks ar vārdu un uzvārdu, es pārvērtos par kameru – Dieva aci... Man bieži nācies filmēt cilvēkus traģiskos apstākļos, un tādos brižos esmu pieķeris sevi – es pārstāju domāt par dokumentālo kino kā par darbu, tas kļūst par misiju, kuru mūsu vietā neviens neizpildīs.."! – Hercs Franks.

Izstādes "Viss sākās Ľucinasštetelē" atklāšana Ludzas Novadpētniecības muzejā notiks 2016. gada 21. janvārī!

Ludzas Novadpētniecības muzeja direktore

Milāna Bule

LATGALES REĢIONS PREZENTĒJA SAVU TŪRISMA PIEDĀVĀJUMU STARPTAUTISKAJĀ TŪRISMA IZSTĀDĒ BALTTOUR 2016

Jaunumi KRĀSLAVĀ

No 5. līdz 7. februārim izstāžu centrā Ķīpsalā, Rīgā norisinājās 23. starptautiskā tūrisma izstāde-gadatirgus Balttour 2016, kurā savu tūrisma piedāvājumu tradicionāli prezentēja arī Latgales reģions. Pateicoties Latgales reģiona attīstības aģentūras un Latgales plānošanas reģiona mērķtiecīgam darbam, kā arī Latgales pašvaldību atbalstam, reģiona stendā tika ietverts plašs tūrisma piedāvājums, kas pieejams Latgalē – naktsmītnes, apskates objekti, aktīvā tūrisma iespējas u.c.

Latgales stendā izstādes laikā darbojās arī amatnieki un seno arodi meistari. Keramiķis Valdis Pauliņš demonstrēja procesu kā top Latgales tradicionālā keramika, savu meistarību parādīja Ludzas amatnieku centra pārstāvji, Līvānu Mākslas un amatniecības centrs, savukārt, bija sagatavojis apmeklētājiem stikla mākslas darbnīcu. Tāpat izstādē piedalījās Gunārs Igaunis ar savu mūzikas instrumentu darbnīcu, kā arī Lejļu karalīvalsts pārstāvji no Preiļiem!

M. Rotko mākslas centra pārstāvji iesaistīja lielos un mazos izstādes apmeklētājus grafikas darbnīcās, bet ar seno latgalu dzīvesveidu izstādes apmeklētājus iepazīstināja Kroma kolna bruoliste. Pirmo reizi Balttour izstādē bija pārstāvēts arī visas Latgales sporta lepnumi – spīdveja klubs "Lokomotīve", kas 2015. gadā kļuva par Polijas Nice spīdveja līgas uzvarētājiem.

Izstādes laikā tika pasniegtas "Gada cilvēks tūrismā 2015" balvas. Divās nominācijās balvas saņēma Latgales pārstāvji. Par labāko gada tūrisma informācijas centra speciālistu tika atzīta Daugavpils TIC vadītāja Lolita Kozlovska, savukārt, Daugavpils M. Rotko centra pārstāvis Ivars Magazeinis saņēma balvu nominācijā "Tūrisma gids 2015". Latgales reģiona attīstības aģentūra un Latgales plānošanas reģions sveic L. Kozlovsku un I. Magazeini un izsaka pateicību par ieguldījumu Latgales tēla veidošanā un reģiona tūrisma nozares attīstībā!

BĒRNU AIZSARDZĪBA INTERNETĀ: EKSPERTU VĒRTĒJUMS UN IZMAIŅAS PĒC ES DATU REFORMAS

Jaunumi LATVIJĀ

Latvijas eiroparlamentāriņš no atbildīgās komitejas Artis Pabriks pašreizējo situāciju datu aizsardzībā salīdzina ar Šengenas zonu, kas "visiem nodrošina brīvu pārvietošanos, taču ne brīvu informācijas apmaiņu". Līdz ar ES Datu reformu, kas aizvietos 21-gadīgu regulējumu, tiks nodrošināts balanss starp rīcības brīvību ar saviem vai citu personas datiem un drošību. Kā jaunie likumi palīdzēs pasargāt bērnus internetā? Uz to atbildes meklēja diskusijā ES Mājā.

Latvijā populārākā jūtūbere, 16-gadīgā "Sindijalo" ar teju 30 000 sekotājiem, kura internetu lieto jau 10 gadus un kā jūtūbere darbojas 2,5 gadus, uzsvēra: "Vienmēr apdomāju katru vārdu, ko saku savos video, jo man ir daudz sekotāju, kuri tajos ieklausās. Atbildība ir viens no maniem galvenajiem kritērijiem." Komentējot ES Datu reformu, kas paredz, ka bērniem vecumā līdz 13-16 gadiem (pēc katras ES valsts izvēles) būs jāsaņem vecāku atļauja pirms reģistrēšanās sociālajos tīklos, viņa aicināja vecākus vairāk uzticēties saviem bērniem. "Es ticu, ka mani vienaudži zina, ko darīt internetā," tā Sindija.

Internets ir tieši tā pati iela!

Draugiem.lv runasvīrs Jānis Palkavnieks atklāja, ka pēc viņu novērojumiem, no dažādiem krāpniecības mēģinājumiem internetā visbiežāk cieš pieaugušie vecumā virs 25 gadiem: bērni ir gudrāki par pieaugušajiem. Viņš skaidroja, ka drošību internetā vislabāk salīdzināt ar piemēriem reālajā pasaulē, piemēram, uz ielas: "Vai Jūs ietu klāt svešiniekam un dotu savas mājas adresi vai telefona numuru? Vai Jūs svešinieku uz ielas aicinātu draudzēties un apskatīties fotoalbumiņu?"

Maija Katkovska, Latvijas Interneta asociācijas Net-Safe Latvia "Drošāka interneta centra" vadītāja atklāja, ka lielākā daļa jauniešu savas gaitas internetā uzsāk jau 8 gadu vecumā. Vecumā no 9-10 gadiem jau 76% ir izveidoti savi profili sociālajos tīklos.

Turpinājums nākamajā lappusē

BĒRNU AIZSARDZĪBA INTERNETĀ: EKSPERTU VĒRTĒJUMS UN IZMAIŅAS PĒC ES DATU REFORMAS

Jaunumi LATVIJĀ

Savukārt populārākā ierīce virtuālā satura piekļuvei ir mobilās ierīces – viedtālruņi, planšetes u.c. Piemēram, 9-16 gadu vecumā tās izmanto 57%. "Vienlaikus tikai reti kurš bērns zina, kā uzlikt drošības uzstādījumus. Tieši tāpat kā vien retais apzinās, ka atstāj aiz sevis "digitālas pēdas" – foto vai ierakstus, ko pēc tam vērtēs potenciālais darba devējs u.tml.", viņa norādīja.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas pārstāve Agita Alksne norādīja, ka pusaudžu vidū nereti ir novērojama cietsirdīga vai pat nežēlīga attieksme – sākotnēji klātienē, pēc tam internetā. "Nereti sanāk, ka tie bērni, kuriem ir liegta pieeja internetam, kļūst par apsmiešanas objektu". Attiecībā uz saņemtajiem anonīmajiem zvaniem par jebkāda veida vardarbību, emocionālu pazemošanu, datu drošību, sekusuāla rakstura ziņu apmaiņu u.tml., teju 99,8% gadījumu bērni nav runājuši ne ar vienu citu – ne vecākiem, ne draugiem, viņa uzsvēra. Saņemto zvanu skaits pieaugot ik gadu.

Kā nodrošinās vecāku atļaujas reģistrācijai sociālos tīklos?

Tieslietu ministrijas Politikas izstrādes un reliģijas lietu nodaļas vadītāja Jekaterina Macuka uzsvēra, ka jaunie ES datu aizsardzības likumi pašlaik atrodas formālajā saskaņošanas fāzē starp abiem ES likumdevējiem - EP un ES Padomi, un tiks apstiprināti šī gada 2.pusē. Savukārt praktiski tie spēkā stāsies provizoriiski 2018.gada 2.pusē. Divu gadu laikā valstij sadarbībā ar nozari būs jāveic nepieciešamās izmaiņas pašreizējos regulējumos. Tāpat arī Latvijai būs jāizvēlas vecuma slieksnis amplitūdā no 13 līdz 16 gadiem, līdz kuram jāprasa vecāku atļauja, pirms bērns var reģistrēties sociālos tīklos.

"Reformas labākais mērķis ir dot cilvēkiem iespēju vairāk valdīt pār saviem datiem. Visām iesaistītajām pusēm būs lielāka atbildība – ko tās dara ar saviem un citu datiem," viņa uzsvēra.

Pāris gadu laikā līdz jaunie likumi būs spēkā, piemēram, sociālo tīklu komersantiem būs jāievieš rīks, kas ļaus gūt skaidru pārliecību, ka bērna vecāks ir devis savu piekrišanu bērnam reģistrēties konkrētajā platformā. "Savukārt komersantiem, kuri neievēros likumos paredzēto, varēs piešķirt bargus naudas sodu – līdz pat 2% apmērā no apgrozījuma vai 1,5 milioniem eiro," informēja J. Macuka.

Turpinājums nākamajā lappusē

BĒRNU AIZSARDZĪBA INTERNETĀ: EKSPERTU VĒRTĒJUMS UN IZMAIŅAS PĒC ES DATU REFORMAS

Jaunumi LATVIJĀ

Skolās vairāk jāfokusējas uz interneta lietošanas pratību

Portāla www.mammamuntetiem.lv pārstāvji, komentējot diskusijā dzirdēto, atzina, ka gan pieredze, gan pētījums apliecina: "vecāki ne īpaši neinteresējas par bērnu drošību internetā, un viņus sasniegt ir izaicinājums". Latvijas Vecāku foruma pārstāve un IT speciāliste Daina Tupule piekrita, ka "vecāki bieži vien neorientējas interneta piedāvātajās iespējās - tās viņos rada bailes, nedrošību un aizspriedumus. Savukārt bērniem internets mūsdienās ir dabīga vide, un nesamērīga vai neatbilstoša interneta lietošana ir sekas, ja bērns kā citādi nav nodarbināts". Viņasprāt, skolās daudz vairāk vajadzētu bērniem mācīt, kā internetu izmantot produktīvi, kādas iespējas tas sniedz un kā sevi pasargāt - pašlaik skolu mācību programmas nereti neatbilstot realitātei, un vairāk akcents likts uz tehnisku informāciju.

Par ES datu reformu

Jaunie noteikumi (direktīva un regula) aizvietos ES pašreizējos datu aizsardzības noteikumus, kas izstrādāti 1995.gadā, kad internets vēl bija "bērna autīņos", un sniegs iedzīvotājiem vairāk kontroles pār viņu privāto informāciju digitalizētajā pasaule, ko veido viedtālruņi, sociālie plašsaziņas līdzekļi, internetbankas u.c. Vienlaikus noteikumi cenšas sniegt arī paredzamību uzņēmušiem, lai stimulētu inovāciju un attīstītu vienoto digitālo tirgu.

Likumdošanas process ES

EP un ES Padomei, kuras darbu 2015.gada pirmajā pusē vadīja Latvija, kopīgi pieņem ES likumus daudzās jomās (piemēram, ekonomikas pārvaldībā, enerģētikā, transportā, vidē un patērētāju aizsardzībā), kas pēc tam ir pamats ES valstu nacionālajiem likumiem, piemēram, Latvijā līdz pat 80% likumu balstīti uz ES lēmumiem. Lai arī EK ir vienīgais ES likumdošanas iniciators, EP var norādīt, kādi tiesību akti būtu vēlami un prasīt EK, lai tā sagatavo likumdošanas priekšlikumus.

Plašāka informācija:

Signe Znotiņa-Znota,

EP preses sekretāre Latvijā, T. + 371 26440185
E-pasts: signe.znotina-znota@europarl.europa.eu

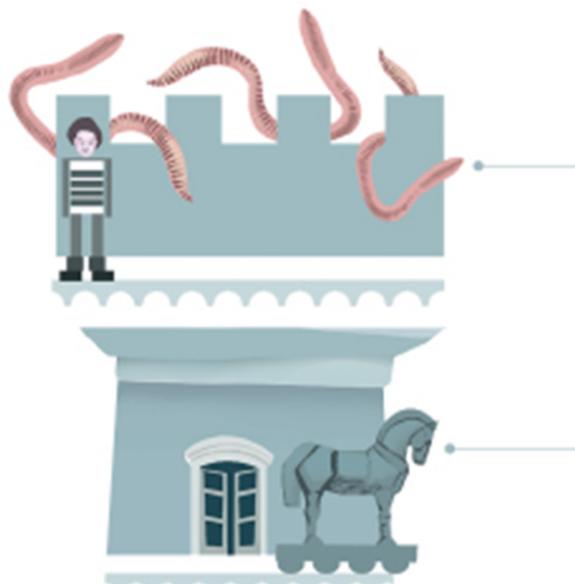
Kiberdrošība

Visbiežāk sastopamie draudi (2014.g.)

Jaundabīgas programmatūras

Programmatūras, kas izstrādātas, lai piekļūtu jūsu datoram vai bojātu to, jums pat nenojaušot.

Antivīrusi nespēj identificēt 50% jaundabīgo programmu.

Datortāri

Sevi valrojošas datorprogrammas, kas sevis izveidotās kopijas pārsūta citiem datoriem, izmantojot datortīklu starpniecību.

Vairāk nekā 19% jaundabīgo programmatūru ir datortāri.

Trojāni

Kaitīgas programmas, kas izskatās īstas. Lietotāji visbiežāk tās ielādē kā šķietami nekaitīgas lietotājprogrammas vai, atverot inficētu e-pastu.

88 % jaundabīgo tīmekļa resursu atrodas Eiropā un Ziemeļamerikā.

90 % gadījumu saistīti ar Java izmantošanu

Tīmekļa uzbrukumi

Visas darbības, kuru mērķis ir novirzīt meklētājprogrammas uz jaundabīgām tīmekļa vietnēm, kur tiek veikta turpmāka datora inficēšana.

Injekciju uzbrukumi

Izmantojot nepletiekami aizsargātus serverus un/vai mobilās aplikācijas, tiek ievadīti jaundabīgi kodi.

Botu tīkls

Datortīkls, kas sastāv no vairākiem ar kaitīgo programmu inficētiem datoriem.

Īstermiņa domēni tiek izmantoti daudzu jaunprātīgu darbību veikšanai, tajā skaitā botu tīkla izmantošanai.

Aptuveni 2 miljoni domēnu dzīves ilgums ir īsaks par 48 stundām.

Surogātpasts

75 %

no saņemtajām elektroniskajām vēstulēm ir nevēlamas

Elektroniskā pasta izmantošana, lai nosūtītu nevēlamas vēstules.

Sociālajos tīklos ievērojami pieaudzis saņemto surogātpastu skaits.

Pasaulē visizplatītākais surogātpasta saturs:

Ziņas par noguldījumiem bankā/maksajumiem

■ Pirkumi

■ Pievienots foto

■ Kupons

■ Paypal

Pikšķerēšana

Veids, kā ar krāpniecisku e-pasta ziņojumu vai tīmekļa vietnes palidzību ievilināt datorlietotājus jaundabīgās vietnēs.

Mērķis ir iegūt lietotāju personisko informāciju, paroles un finanšu datus.

Avots: *Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra, 2014. g.*

JŪS JAUTĀJAT? MĒS ATBILDAM!

LAURA IEVIŅA

Europe Direct informācijas centra vadītāja
Adrese: Atbrīvošanas aleja 95,
3. stāvs, 33. kabinets
E-pasts: laura.ievina@
rezeknesnovads.lv
Tel.: 64607177

MADARA ĽAKSA

Europe Direct informācijas centra vadītājas asistente
Adrese: Atbrīvošanas aleja 95,3. stāvs, 35. kabinets
E-pasts: madara.laksa@
rezeknesnovads.lv
Tel.: 26531297, 64607198

DAIGA KORSAKA

Europe Direct informācijas centra vadītājas asistente
Adrese: Atbrīvošanas aleja 95
E-pasts: korsakadaiga@
inbox.lv
Tel.: 28325469

ILONA SKORODIHINA

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preilos
Adrese: Preili, Kārsavas 4
E-pasts: ilona1973@inbox.lv
Tel.: 65381228, 26819391

BENITA IVDRE

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preilos
Adrese: Preili, Kārsavas 4
E-pasts: preilubiblioteka@
inbox.lv
Tel.: 65381230, 29991263

VELTA POPA

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preilos
Adrese: Preili, Kārsavas 4
E-pasts: veltapopa@inbox.lv
Tel.: 65381230, 29991263

INA RUSIŅA

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Preilos
Adrese: Preili, Kārsavas 4
E-pasts: preilubiblioteka@
inbox.lv
Tel.: 65381231, 28661351

INTA KUŠNERE

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Ludzā
Adrese: Ludza, Stacijas 41
E-pasts: biblio@ludzasbiblio.lv
Tel.: 65781194

IRĒNA ANDŽĀNE

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Ludzā
Adrese: Ludza, Stacijas 41
E-pasts: biblio@ludzasbiblio.lv
Tel.: 65781194

VALENTĪNA MAGIDAS

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Krāslavā
Adrese: Krāslava, Dīķu 5
E-pasts: kraslbibl@apollo.lv
Tel.: 65624096

ILONA CABULE

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē koordinatore Krāslavā; Adrese: Krāslava, Dīķu 5
E-pasts: icabule@inbox.lv
Tel.: 29978738